RUTH 2

REVIEW…

- **SUMARYO SANG LIBRO SANG RUTH…**
  - Ang Libro sang Ruth ara man sa tion sang Hukom...
    - Ang Israel, tagsa-tagsa nga nagpinagusto sang luyag nila nga himoon' - **Hukom 21:25**...
    - Kag ang libro sang Hukom naga pakita kon ano ka makahalanusbo ang kahimtangan sang nasyon nga Israel...
    - Ang libro sang Ruth naga pakita man sang makahalanusbo nga kahimtangan sang isa ka pamilya...
  - Ang Libro sang Ruth isa man sa pinaka matahum nga estorya sang Gugma ...
    - Ang kabilogan sang Estorya naga ilustrar sang Gugma ni Jesus sa Simbahan...
    - Ang libro sang Ruth isa sa pinaka gamhanan nga libro sa Daan nga Katipan!
- **RUTH 1 - ANG INTRODUKSYON SANG ESTORYA SANG PAGHIGUGMA…**
  - Ang masubo nga ginsuguran - may tig-gulutom sa duta sang Israel (*ini resulta sang siklo sang sala*)...
    - Si Elimelech halin sa Bethlehem (*balay sang tinapay*) - nag halin kag nag estar sa Moab (*ginpakamala-ut nga duta*)...
    - Napatay kag nag sunod man ang iya Kabataan nga lalaki - Mahlon (*masakiton*) kag Chilion (*mapaslawon*)...
    - Nabayaan niya si Naomi (*makapahalipay*) kag duha ka umagad - Orpah and Ruth...
  - Si Naomi nakabalo nga ang Diyos nag pakamaayo sa Israel liwat - nag desisyon nga mag balik sa Bethlehem...
    - Gin hambalan niya iya mga umagad nga mansig balik sa kada nila pamilya - kay wala naman siya sang bata nga pwede mag ipakasal sa iya mga umagad...
    - Si Orpah nag lakat - pero si Ruth naghawid sang maayo kay Naomi - kag nag pangako nga indi mag halin sa iya tupad!
    - Sang nag abot si Naomi nga upod si Ruth sa Bethlehem - gin islan niya iya ngalan nga Mara - mapait!

BOAZ KAG RUTH… (*3 BUTANG*)

- **1ST - ISA KA TAWO NGA GINATAWAG BOAZ…VS. 1-3** BASAHA: RUTH 2:1-3
  - 1st - Boaz (*kusog*) manggaran kag maempluwensya nga tawo... vs. 1

- Malapit nga himata ni Elimelech (*ang patay nga bana ni Naomi*)...
  - Elimelech, tungod nga may gutom sa Israel nag talikod sa Ginoo...
  - Kag ang resulta si Elimelech napatay kag si Naomi may ara nga kabudlayan sa kabuhi / kag perti ka imol...
  - Pero si Boaz wala nag halin sa Bethlehem sang tion sang tigulutom - kag ang resulta gin pakamaayo siya!
- Tanan kita maka atubang gid sang mabudlay nga tion - tanan kita nagaagi sang pagtilaw - 'gutom' sa kabuhi...
  - **Matthew 5:45** - " Kag indi lang ang mga matarong ang iya ginahatagan sang ulan kundi pati man ang mga indi matarong."
  - Ang pamangkot ano aton gina himo / diin ta makado kon ang kabudlayan mag abot...
  - Kun wala kita nagapalapit sa Ginoo - mapalayo gid kita ...
  - Kahapos mag hatag rason para ikamatarong ang kaugalingon - bisan nagapalapit na kita sa kalibutan...
  - Pero ang pag pakamaayo ara tanan sa pagpabilin nga malapit kay Jesus!

o 2nd - Si Ruth nag pamangkot kay Naomi kun pwede siya maka pang saghaw sang nagkalabilin nga mais... vs. 2

- Ang Diyos may plano na nga atipanon niya ang mga imol kag makaluluoy...
  - Ginatawag ini nga kasuguan sa pagpanaghaw -ukon pagkolekta sang mga nabilin sa gin ani nga humay ukon ano patanum...
  - **Leviticus19:9** - " Kon mag-ani kamo indi ninyo pag-ubuson ani ang ara sa higad sang inyo talamnan, kag indi na ninyo pagbalikon kag siputon ang mga nabilin."
  - Kon mag ani sang patubas - may ara dapat ibilin para sa mga imol...
  - Ang sa kilid sa sang latagon - kag ang mga nag kaladagdag...
  - Ginapahanugutan para ang Israel ang mangin palaagyan sang pag pakamaayo - maghatag sa mga kubos...
- Indi siya libre - kinanglan mo obrahan....
  - Ang pagkaon wala gina kuha para ihatag sa imol - gina obrahan nila paagisa pag kolekta...
  - **II Tesalonica 3:10** - "nagsiling kami sa inyo nga ang bisan sin-o nga indi mag-obra, indi pagpakaunon."
  - Gin tawag kita para mag pakamaayo sa iban - pero indi mag tudlo nga mag tinamaran...

o 3rd - Si Ruth 'natabo' nga nakadangat siya sa latagon ni Boaz... vs. 3

- Si Ruth kag Naomi wala na pagkaon - gani si Ruth nag lakat nag obra kag gin atubang ang problema...
  - Masami kun may ara kita problema – nagapakunokuno kita nga daw waay lang problema...
  - Kon pawalaan mo – basi madula lang – pakuno-kuno nga daw maayo lang…
  - Pero ang problema nga wala ginasapak – maga daku gid nga problema...
  - Agod ma solbar ang problema – atubangon ta ang problema...

- Pareho nga padal-an kamo sang titser sang hilimoon – kon indi mo pag obrahon – indi na mag lakat kag madula...
- Pareho nga wala ka sang kwarta / wala obra / wala pagkaon – pabay-an mo ang problema...
- Wala sang may mabag-o – indi ka kapalagyo sa problema – hulaton ka sang problema…

▪ Ang Diyos Soberano/ siya naga kontrol sang tanan – kag giyahan niya kita kon gusto naton...
- Sa masami gusto naton nga ang Diyos, siya ang mag himuno sang tanan naton nga kinahanglanon - nga mapungko na lang kita...
- Ang Diyos wala nag tawag sa aton nga mag pungko sa pagtuo, kundi mag-lakat sa pag tuo' – **II Corinto 5:17**
- Kon hamuot sa tagiposoon mo nga mag tikang ka nga may pagtuo - makita naton nga ang Diyos naga giya sa aton tikang...
- **Salmo 37:23** - "Ginagiyahan sang GINOO ang mga tikang sang tawo nga ang iya pagkabuhi makapalipay sa iya."

▪ Ang Diyos nag himuno kay Ruth kag kay Naomi sa ordinaryo nga pamaagi...
- Wala sila nag daog sa lotto' kag wala man 'manna halin sa langit'...
- Si Ruth nag gwa kag nag obra sa latagon - kag ang Diyos nag bugay sang makatilingala para sa ila kinanglanon!
- Sa masami, kun ang Diyos magbulig sa aton –ginagamit niya ang pinakanatural nga pamaagi...
- Apang usaron sang Dios ang natural nga pamaagi kag sa iya nga gahom, himon-an niya kita sa makatilingala nga paagi!

- **2ND - ANG GINSUGURAN SANG RELASYON...VS. 4-17 (*4 THINGS*)** BASAHA: RUTH 2:4-17
  - 1st - Masako nga naga-alagad sa Ginoo... vs. 4

▪ Si Boaz nag-abot sa Bethlehem para makita kun paano na ang ani...
- Gin tamyaw niya ang iya mga trabahador - 'Ang Ginoo mag pakamaayo sa inyo' / kag nagsabat man sila ' Ang Ginoo magpakamayo man sa imo!'
- Si Boaz isa ka Diyosnon nga tawo kag palangga sang iya trabahador - tungod alalangay ang iya pag tratar sa iya mga tawo...
- May ara siya nga kabo nga amo ang naga bayad sa trabahador kada adlaw - **Deuteronomeo 24:14-15**
- Kag gina sigurado niya nga ang iya trabahador may relasyon sa Ginoo...

▪ Gin gamit niya iya katungdanan /kag kada oportunidad - nga mangin suga sang Diyos!
- **Efeso 5:16** - "Indi ninyo pag-usikan ang inyo tiyempo, kundi gamiton ninyo sa paghimo sang maayo, tungod nga malaot ang ini nga mga inadlaw."
- Ginapuno naton ang aton nga adlaw sang mga butang - nga wala man sang kapuslanan...

- Ginauyangan naton ang tion sa binuang, wala gapaminsar basta ma etertenar sang TV/ hampang...
- Ang kalibutan puno sang tawo nga wala kakilala kay Jesus - kalibutan nga pakadto sa impierno...
- Kaliti ang tion - kada adlaw - sa pag sugid nahanungod kay Jesu-Cristo!

- 2nd - Una nga bes nga nag kita... vs. 5-7
  - Maathag nga si Ruth isa ka TUMAN katahum nga babayi - nakuha niya gid ang igtalupangod ni Boaz...
    - Ang kabo nag hambal kay Boaz nga ara na si Ruth sang aga pa lang nga naga obra sang todo...
    - Nag ayo gid siya sa kabo nga kon pwede ara siya sa likod sang naga-ani para maka saghaw siya...
    - Si Ruth taga Moab - umagad ni Naomi...
    - Matahum / ga pangabudlay sang tudo /mapinalanggaon sa pamilya /matinahuron - si Boaz nag higugma dayon!
  - Si Boaz masako nga naga-alagad sa Diyos - pag tanaw niya ara na ang iya palangasaw-on...
    - Kon gusto mo makita imo nga mapangasawa – mangin masako sa ulubrahon para sa imo Amay sa langit...
    - Indi pag pangitaa asawa/bana – pero maghatag tion sa pag pangita kag pagpangamuyo kay Jesus...
    - Maabot ang adlaw pag tangla mo - kag makita mo ang Diyos nga siya madulong sang imo esposa/esposo sa imo latagon'!
  - Ang kasal maayo - **Hulubaton 18:22** – " Kon nakapangasawa ka, nakabaton ka sing maayo nga butang, kag nagapakita ina nga maayo ang GINOO sa imo..."
    - Apang dapat may kaalam kag mag halong sa imo desisyon kon sino imo pakasalan...
    - Isa ka desisyon nga asta sa katapusan sang imo kabuhi – sa maayo ukon sa malain
    - Kon ga paminsar ka na nga kon sino imo asawahon - siguruha mag pili nga may kaalam...
    - Kon indi maka pabalikid sa imo' - basi indi na siya para sa imo...
    - Siguruha nga nasadyahan ka nga kon upod mo siya - siya ang suod mo nga abyan asta sa ulihi
    - Pilia ang tiayon nga mapisan - may maayo prinsipyo sa pamilya...
    - Labaw sa tanan siguruha nga may Gugma kay Jesu-Cristo...
    - Mangin maminatud-on sa kaugalingon - indi mag himo balibad - 'naga higugmaanay kami'...
    - Indi mag paminsar nga kon makasal na mabag-o ang isa ka persona...
    - Kon ano ang persona sang wala pa makasal - amo man gihapon pagkatapos sang kasal!
- 3rd - Pagkilalahay sa isa kag isa... vs. 8-13
  - Si Boaz nag kadto kay Ruth kag gin hambalan siya nga dira lang siya mag tinir sa latagon...
    - Makakadto siya adlaw-adlaw para sa pag pang saghaw sa naga pang-ani...
      - Iya nga gin paandaman ang iya mga tinawo nga indi siya pag hilabtan (*katahum gid kay Ruth*)...

- Kag kon nauhaw siya makainom siya sang tubig sa banga nga gin sag-ob sang iya tawo...
- Si Boaz wala gilayon namalayi - gusto niya lang anay nga makita si Ruth permi...
  - Damo ko kilala nga lalaki nga gusto na dayon ipakasalan ang babayi nga bag-o lang nakilala...
  - Kon hagadon mo ang babayi nga bag-o mo pa lang nakilala nga mapakasal - basi maka tilaw ka tampa!
  - Hinay-hinay lang - patyempohi para makilala mo siya sang husto -kag siya man makilala ka niya ...
  - Ang babayi wala naga ka luyag sa isa ka lalaki sa isa lang ka adlaw - nagakinanglan tion nga ma daug mo iya tagiposoon!

- Si Ruth nag luhod sa tiilan ni Boaz - 'ngaa kamaayo gid sa imo sa akon nga isa man lang ako ka estranghero....'
  - Si Boaz nakabati na siya parte kay Ruth sang gugma kag kalulo para kay Naomi...
    - Kabalo siya nga ginbayaan ni Ruth iya pamilya para mag-istar upod sa mga katawhan nga indi niya kilala kag estranghero...
    - Kabay pa ang Ginoo mag pakamaayo nga amo man ang aton dalangpan - mag pakamaayo!
  - Ka hapos mag pakuno kuno nga Diyosnon sa isa ka adlaw - pero ang tion magasugid sang matuod...
    - Sang una namon nga deyt ni Jen - indi gid ko mag tig-ab - mabu-ot hga lalaki...
    - Pero wala nag dugay nahibal-an niya - nga indi amo sadto ang tuod-tuod nga ako!
    - Ayhan ang lalaki makadto sa simbahan isa ka semana/bulan para manamian ang bayi...
    - Pero kon indi tuod ang gugma niya sa Ginoo indi mag dugay...
    - Indi lang nga nakilala mo siya, okay na dayon - kilalahon mo gid siya anay!

- Si Ruth nagalaum sa pagpadayon nga kahamut-an ni Boaz...
  - Gin lugpay siya sang maayo nga tinaga - bisan nga wala siya ga obra kay Boaz...
  - Manggaran kag gwapo nag pakita sang iya kaayo kag kaalwan...
  - Interesado man siya nga makilala si Boaz - pero ind nga dali-dali...
  - Importante sa babayi nga indi mag pakita sa ka agresibo sa lalaki...
  - Kon ang lalaki indi gusto mag panikasog /sa pag pangaluyag sa babayi - indi takus...
  - Isa ka butang nga gin himo ko sang gapangaluyag pa lang ko kay Jen nag himo ako scrapbook para sa iya...
  - Mga 100 ka oras ang obra ko para matapos - pero isa ka pag pangabudlay nga may paghigugma...
  - Ang lalaki nga takus pakasalan kabalo padunggan ang iya mapangasawa!

- 4th - Una nga Deyt... vs. 14-17
  - Si Boaz gin imbitar si Ruth nga mag panyaga upod sa iya...
    - Nagkaon sila sang sinanlag nga uyas - nag kaon siya hasta nga nabusog siya -kag may nabilin pa siya!

- Sa mga mag nobyahanay maayo nga mag date kamo - para nga makilala nyo ang isa kag isa...
- Kag mas maayo nga may upod kamo nga iban kon mag date kamo - kadto sa madamo tawo nga lugar - indi nga nga kamo lang duha...
- Indi pag ibutang ang inyo kaugalingon nga masulay kamo kag makasala!

▪ Sang nag balik na si Ruth sa trabaho - si Boaz nag instruksion sa trabahador...

- Nga si Ruth tugutan sa pag pangsaghaw sang uhay upod sa trabahador...
- Kag mag bilin sang dugang nga uhay para masaghaw ni Ruth...
- Kag ang resulta si Ruth naka saghaw 30 ka kilo nga uyas sa isa ka adlaw!
- Kon gusto mo makuha ang tagiposoon sang babayi - paulani sang regalo / pag pakamaayo sa pagpakita sang imo gugma...
- Mga Babayi namian kon maghatag ang nagapangaluyag sang pinasahi nga regalo para ipakita ang ila balatyagon!

- **3RD - KILALAHA ANG PAMILYA...VS. 17-23** BASAHA: RUTH 2:17-
  - 1st - Si Ruth naglakat sa ciudad - kag ginpakita kay Naomi ang iya nga nakuha sa pagpanaghaw... vs. 18-19

    ▪ Si Ruth gin hatag niya man ang bilin nga pagkaon sang panyaga nga sinanlag nga uyas...

    - Sang nakita ni Naomi ang kabugana - nag pamangkot siya kon diin sya nag obra!
    - Si Ruth nag sugid parte kay Boaz - kag ang kaayo nga gin pakita sa iya...
    - Ginhambalan ni Naomi si Ruth nga magtiner sa latagon ni Boaz - indi na magkadto pa sa iban!

    ▪ Si Ruth nag tiner sa pag obra kay Boaz nga latagon 3bulan - Abril (*pag ani sang sebada*) - Hunyo(*ani sang trigo*)...

    - Sigurado gid ko nga ara gid si Boaz adlaw adlaw para sa panyaga...
    - Wala tion kon ano kamo dapat kadugay mag date antis mag pakasal...
    - May nabal-an ko nga nagpakasal sa sulod sang isa ka semana/may ara man 10 ka tuig...
    - Mas maayo siguro mag hulat binulan - para mag kilalahay gid kamo...
    - Kag indi man tam-an ka dugay - ang dilikado madagdag kamo sa imoralidad...
    - Isa lang ka panugda (*opinyon lang*) 6 ka bulan asta 1 ka tuig mas maayo
  - 2nd - Kilala ni Naomi si Boaz - isa siya ka 'Goel' - manugsalbar nga himata...

    ▪ Ang Goel ukon himata - malapit nga paryente...

    - **Leviticus 25 -** Naghimo sang layi sang paghilway - tuig sang Kahilwayan...
    - Kon ibaligya mo imo duta tungod nga kinahanglanon nimo - ang Goel maka gawad para sa imo...
    - Kon isa sa imo pamilya gin baligya sa pag kaulipon - ang Goel pwede makatubos para sa imo...
    - Kun ang isa ka bana mapatay nga wala sang kabataan - ang Goel pwede mag pakasal sa balo!

- Ini nga punto isa sa PINAKA importante kon mag abot kita sa kapitolo 4 - naga tudlo parte kay Jesus!

- Sa subong - ang punto nga si Naomi kilala si Boaz - nga mangin maayo nga bana para kay Ruth...
  - Mga Amay kag Iloy - intra ka sa kabuhi sang imo kabataan - hibalua kon sino ang gina date sang inyo mga kabataan...
  - Kay ang mga pamatan-on kun mag-gugma' - indi permi sakto ang pagtan-aw sa realidad sang kabuhi...
  - Indi nila makit-an ang problema nga nahibaloan mo nga maka tuga sang dako gid nga problema mag abot ang adlaw
  - Ang kasal syado gid ka importante - desisyon para sa bug-os mo nga kabuhi - Indi pwede nga pasapayan lang...
  - Ang ginikanan indi man makapili para sa kabataan - pero makabulig gid...
  - Kon wala na gid mahimo, makapangamuyo pa kamo - nga inyo bata makakilala sang pareho kay Ruth ukon Boaz!